

IZDAL GLAVNI ODBOR DRUŠTVA RDEČEGA KRIŽA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

D 1155-S

PRAVILNIK

Podmladka Rdečega križa kraljevine Jugoslavije

in

NAVODILA

za organizacijo in delovanje
Podmladka Rdečega križa

V LJUBLJANI 1934

IZDAL GLAVNI ODBOR DRUŠTVA RDEČEGA KRIŽA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

NAVODILA

Podmladka Rdečega križa kraljevine Jugoslavije

in

PRAVILNIK

za organizacijo in delovanje
Podmladka Rdečega križa

V L J U B L J A N I 1 9 3 4

Natisnila Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj)

Vsebina

Stran

Pravilnik:

Visoka zaščita Podmladka Rdečega križa	5
Naloga Podmladka Rdečega križa	5
Člani Podmladka Rdečega križa	6
Organizacija	6
Dohodki Podmladka, njihova razporeditev in uporaba	11
Poslovanje	14
Posvetovanja	14
Ugodnosti	15
Proslave Rdečega križa	15
Končne odredbe	15

Navodila:

I. oddelek	
Historijat in naloge društva Rdečega križa in njegovega Podmladka	17
II. oddelek	
Sekcije Podmladka pri odborih Društva	21
III. oddelek	
Odbori in pododbori Podmladka	23
Vpisovanje članov Podmladka	24
Šolski odbori	25
Razredni pododbori	26
Dijaški odbori	28
Mladinski pododbori	28
Prijavnica in poročila	29
Človekoljubno in socialno delovanje	30
Zdravstvena delavnost	31
Ustanove Podmladka	33
Dan Podmladka in druge prireditve	37
Glasnik in druge knjižne izdaje Podmladka	38
Medšolsko in medsebojno skupno dopisovanje Podmladka	39
Dohodki in stroški Podmladka	39
Imetje Podmladka in inventar	41
Ugodnosti, ki se z njimi koristi Podmladek Rdečega križa	41
Obrazci	46

Pravilnik

**Podmladka Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, predpisan od
Glavnega odbora društva Rdečega križa na osnovi člena 36.
društvenih pravil.**

Čl. 1.

Podmladek Rdečega križa je sestavni del društva Rdečega križa, organizira se pa kot njegova veja, snujoč svoje delovanje na sklepu Lige društev Rdečega križa z dne 20. marca 1922 glede ustanavljanja Podmladka Rdečega križa.

Naloga in delovanje društva Rdečega križa sta predpisana z zakonom o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije z dne 19. avgusta 1933 in s pravili društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, odobrenimi od kraljevske vlade pod št. 806 z dne 8. decembra 1933.

Visoka zaščita Podmladka Rdečega križa.

Čl. 2.

Podmladek Rdečega križa stoji pod najvišjo zaščito Njegove kraljevske Visokosti prestolonaslednika.

Naloga Podmladka Rdečega križa.

Čl. 3.

Naloga Podmladka Rdečega križa je, da pripravlja mladino na dolžnosti članov društva Rdečega križa, jo uči spoznavati njegov nastanek, vzvišene in plemenite naloge ter ga podpirati pri tem delu po svoji moči in sposobnosti, da se v njej zbudi in razvije:

1.) čut in zavest plemenite naloge Rdečega križa v miru in vojni ter potrebe, da vsak državljan izpolnjuje dolžnosti do domovine kraljevine Jugoslavije in do Rdečega križa;

2.) voljo in oduševljenost za praktično udejstvovanje pri človekoljubnih in zdravstvenih nalogah Rdečega križa, goječ čuvstvo radovoljne službe za izkazovanje pomoči bližnjim in obči narodni skupnosti;

3.) ljubezen do tovarišev in otrok iz drugih krajev svoje domovine in tuje države;

4.) občutje radosti pri vsakem dobrem in koristnem dejanju, ki se stori bližnjemu ter navajanje k delu za vzajemno pomoč v nesreči;

5.) zavest o potrebi uravnavanja življenja po zdravstvenih načelih ter o širjenju osnovnih pravil telesne in duševne higijene;

6.) smisel za vzgojo v državljanskih dolžnostih in čut odgovornosti, primerno starostni dobi;

7.) spretnost o nabiranju in pripravljanju pomoči v denarju in materialu za podpiranje siromašnih tovarišev in drugih otrok, bolnih in ranjenih vojakov in invalidov; in

8.) sposobnost za pridobivanje in varčevanje.

Člani Podmladka Rdečega križa.

Čl. 4.

Član Podmladka Rdečega križa je lahko vsak učenec — učenka osnovnih, srednjih in drugih strokovnih šol, slušatelj vseučilišča in višjih šol ter vsa mladina izven šole do polnoletnosti, ki se vpiše in jo pristojni odbor sprejme v članstvo.

Člani Podmladka Rdečega križa se smatrajo kot podporni člani društva Rdečega križa.

Organizacija.

Čl. 5.

Za proučavanje in reševanje vseh vprašanj, ki se tičejo uprave, razvoja, organizacije in vzgoje Podmladka Rdečega križa, za njegovo delovanje po idejah in človekoljubnih na-

logah Rdečega križa, v mirnem in ob vojnem času, obstoje sekcije Podmladka Rdečega križa: pri Glavnem odboru in pri vseh banovinskih odborih, pri Beograjskem oblastnem odboru, sreskih in občinskih odborih.

Predsednika sekcije Podmladka Rdečega križa pri glavnem, banovinskem in Beograjskem oblastnem odboru voli izmed svojih članov glavni, odnosno banovinski in Beograjski oblastni odbor. Pri sreskih in občinskih odborih in pri kvartovnih in rajonskih pododborih je predsednik sekcije Podmladka Rdečega križa predsednik šolskega odbora Podmladka. Ako je več šolskih odborov, tedaj stopi v te odbore, odnosno pododbore po položaju najstarejši predsednik šolskega odbora Podmladka. Te sekcije imajo polnoveljavno pravico sklepanja in odločevanja v dotičnem odboru o vsakem vprašanju, ki se tiče Podmladka Rdečega križa. S to pravico se ne izključuje pristojnost nadzora onega odbora, ki mu ta sekcija pripada.

Šolski odbori Podmladka Rdečega križa in njegove sekcije pri odborih društva se sestavijo ob začetku šolskega leta in sicer najdalje do dne 15. oktobra. Njihova funkcija traja leto dni.

Čl. 6.

V sestav sekcij Podmladka Rdečega križa vstopijo:

a) pri Glavnem odboru: predsednik sekcije in pet članov glavnega odbora, ki jih izvoli ta odbor;

b) pri banovinskih odborih in Beograjskem oblastnem odboru: trije člani iz omenjenih odborov, izmed katerih je eden predsednik sekcije;

c) pri sreskih, občinskih in kvartovnih odborih: predsednik sekcije in dva člana dotičnega društva.

V vseh sekcijah Podmladka se po sklepu odbora Društva lahko povabijo k sodelovanju tudi predstavniki drugih društev in ustanov ter druge osebe, ki so se izkazale s svojim delovanjem za omiko in vzgojo mladine ali z delovanjem za mladinsko zaščito in za pospeševanje narodnega zdravja. Te osebe imajo posvetovalen značaj.

Čl. 7.

V pristojnost in dolžnost sekcij Podmladka spada:

a) sekcije Glavnega odbora: da skrbi za pridobivanje članov in vzgojo Podmladka, da ga navdušuje za idejo in delovanje Rdečega križa, da urejuje »Glasnik Podmladka Rdečega križa« ter druge poučne in koristne književne izdaje, namenjene članom Podmladka, da stavi Glavnemu odboru predloge za organizovanje raznih tečajev in združb v zvezi z delovanjem Podmladka, da se briga za varstvo zdravja mladine ter da po Glavnem odboru vzdržuje zveze z organizacijo ali sekcijo Podmladka inozemskih društev Rdečega križa in s sekcijo Podmladka Lige društev Rdečega križa;

b) sekcije banovinskega, odnosno Beograjskega oblastnega odbora: da v svojem področju skrbi za organizovanje tečajev za bodoče matere, za prvo pomoč, za ročno delo, za organizovanje okrevališč in letovališč, lekarn, vrtcev in šolskih kuhinj, kopališč, delavnic za ročno delo ter za vse, kar služi vzgoji in napredovanju Podmladka;

c) sekcij sreskih in občinskih odborov: da podpirajo delovanje šolskih in izvenšolskih odborov Podmladka v izvrševanju njihovih nalog, skrbeč za ustanavljanje teh odborov.

Čl. 8.

Starešina šole in dva roditelja, izvoljena na roditeljskem sestanku, in sicer člana društva Rdečega križa, z razrednimi starešinami sestavljajo šolski odbor Podmladka.

V srednjih šolah, na katerih ne obstoje šolski odbori, sestavljajo šolski starešina s starešinami razredov »Šolski odbor Podmladka Rdečega križa«.

Šolski odbori Podmladka se sestavljajo po potrebi na poziv predsednika odbora. Odbor izvoli blagajnika in tajnika izmed učiteljskega osebja šole, ki pripada odboru. V osnovnih šolah, ki imajo samo enega učitelja, vrši dolžnost blagajnika in tajnika oni član odbora, ki ga ta izvoli.

Šolski odbori Podmladka Rdečega križa dostavijo na koncu vsakega šolskega leta sekciji Podmladka Rdečega

križa pri banovinskem odboru, le-ta pa Glavnemu odboru, poročilo o delovanju za preteklo leto in en izvod letnega računa. Glavni odbor pregleda poročilo ter ga z morebitnimi pripombami predloži ministrstvu prosvete, občemu oddelku.

Čl. 9.

Naloga šolskega in izvenšolskega odbora Podmladka Rdečega križa je, da v skupnosti in s sodelovanjem z občinskimi odbori Društva dela z vsemi sredstvi za to, da mladino teoretično in praktično, zlasti pa pótém samotvornosti poučuje in usposobi za sodelovanje pri vseh nalogah Rdečega križa v smislu čl. 3. tega pravilnika.

Čl. 10.

Sekcije Podmladka pri banovinskih, sreskih in občinskih odborih, odnosno kvartovnih-rajonskih pododborih Društva predstavljajo istočasno banovinski odbor Podmladka in vrše njegovo dolžnost po predpisu čl. 7. tega pravilnika.

Čl. 11.

Razredni pododbori. V osnovnih, srednjih in njim ustreznih šolah se ustanavljajo razredni pododbori. Ti pododbori se sestavljajo v začetku šolskega leta, a najkasneje do 1. novembra, in to v vsakem razredu (razven prvega in drugega razreda osnovne šole), ako se v njem vpiše najmanj 20 članov; nasprotno tvorijo člani več razredov odbor. Pododbor sestavljajo: predsednik, tajnik, blagajnik in njihovi namestniki, ki jih izvolijo člani.

Delo razrednih pododborov se vrši po navodilih in pod nadzorom predsednika šolskega odbora, razrednikov, odnosno učiteljev(ic), ki jih izvoli šolski odbor.

Ti pododbori proučavajo, pripravljajo in izvajajo delovni program Podmladka, vodijo potrebne knjige (članski seznam, sejni zapisnik, blagajniški dnevnik in inventarno

knjigo materiala in orodja) in sestavljajo poročila o svojem delu za šolski odbor. Ta pododbor se sestaja na poziv predsednika vsaj enkrat mesečno. Zaradi poučnih predavanj ali posvetovanj o tekočih poslih sklicuje po potrebi vse svoje člane.

Čl. 12.

Dijaški odbori. Na univerzah in višjih strokovnih šolah, na katerih se vpiše najmanj 50 slušateljev za člane Podmladka Rdečega križa, se sestavljajo dijaški odbori Rdečega križa. V članstvo teh odborov se morejo vpisati tudi oni slušatelji, ki so polnoletni. Ti odbori se ustanove v početku šolskega leta, najkasneje do dne 1. decembra, v smislu uredbe o združenjih univerzitetnih slušateljev. Njihova naloga je predpisana v čl. 9. tega pravilnika.

Razen tega je dolžnost teh odborov, da propagirajo ideje Rdečega križa in pomagajo pri delu Društva v mestu in da vodijo potrebne knjige. Odbor se sestaje po potrebi na poziv predsednika zaradi reševanja tekočih poslov, sklicuje periodične konference svojih članov zaradi posvetovanja o izvajanju delovnega programa.

Ti odbori so podrejeni neposredno odboru Društva v kraju.

Čl. 13.

Mladinski pododbori. Pri vsakem občinskem odboru, odnosno kvartovnem-rajonskem pododboru, ki se vanj vpiše za člane Podmladka Rdečega križa najmanj 20 članov Podmladka šoli odrasle mladine, se ustanavljajo mladinski pododbori; sestavljeni so prav tako, kakor razredni pododbori, ustanavljajo se pa vse leto.

Skrb o vpisu za člane in ustanavljanju teh odborov, vodstvo in nadzor nad njihovim delom vrše sekcije Podmladka Društva v kraju, odnosno v kvartu-rajonu.

Naloga teh odborov kakor tudi dijaških odborov je, da se sestajajo na poziv predsednika vsaj enkrat na mesec, po potrebi pa sklicujejo vse svoje člane k predavanjem in po-

svetovanjem o tekočih poslih. Odborovim in članskim sestankom prisostvuje vedno član pristojne sekcije Podmladka, ki ga ona določi.

Čl. 14.

V krajih, kjer ne obstoje odbori Društva, so šolski odbori in mladinski pododbori Podmladka, neposredno podrejeni sreskemu, odnosno banovinskemu odboru Društva.

Skrb za ustanavljanje šolskih odborov in mladinskih pododborov v takih krajih spada v področje poverjenišva Društva.

Dohodki Podmladka, njihova razporeditev in uporaba.

Čl. 15.

Dohodki Podmladka Rdečega križa so: članarina, zaslužek, dohodki od prireditev, prostovoljni prispevki, volila in naklonitve.

Čl. 16.

Letni članski prispevek članov Podmladka Rdečega križa znaša 4 Din.

Učenci osnovnih šol, ki po presoji šolskega odbora Podmladka ne morejo plačati članarine, in vsi učenci ostalih šol, ki so oproščeni plačevanja takse za vpis v šolo, odnosno šolnine, se lahko vpišejo kot člani Podmladka Rdečega križa, ne da bi plačevali članarino, toda so dolžni sodelovati pri vseh poslih Podmladka. Istotako morejo biti oproščeni plačevanja članarine tudi ostali člani Podmladka, ki jim po presoji sekcije Podmladka, odnosno društvenega poverjenišva ni mogoče plačati članskega prispevka.

Za člane, ki so oproščeni plačevanja članarine, so dolžni šolski in dijaški odbori nakazati iz svojih dohodkov, ki jim pripadajo, pristojnim banovinskim odnosno Beograjskemu oblastnemu odboru in Glavnemu odboru društva po en dinar. Sekcije Podmladka in poverjenišva Društva bodo nakazovala tem odborom po en dinar iz dohodkov mladinskih pododborov za člane onih pododborov, ki jih oproste plačevanja članarine.

Čl. 17.

Dohodke Podmladka zbirajo:

- a) v osnovnih, srednjih in njim sorodnih šolah pristojne šolske oblasti po šolskih odborih;
- b) na vseučiliščih in višjih šolah: dijaški odbori;
- c) sekcije Podmladka, odnosno poverjeništva Društva po mladinskih pododborih.

Čl. 18.

Po čl. 32. Zakona odnosno čl. 56. Pravil društva Rdečega križa pripada od dohodkov članskih prispevkov Podmladka: 50% društvemu odboru v dotičnem kraju, a po 25% banovinskemu odnosno Beograjskemu oblastnemu odboru in Glavnemu odboru. Krajem, ki so sedeži banovinskih odborov in Beogradu, pripada od teh dohodkov: 75% banovinskemu odnosno Beograjskemu oblastnemu odboru in 25% Glavnemu odboru.

Ostali dohodki, ki si jih pridobe šolski in dijaški odbori in mladinski pododbori, pripadajo njim.

Čl. 19.

Članarino Podmladka v osnovnih, srednjih in njim sorodnih šolah pobirajo za prihodnje leto pristojna šolska oblastva od začetka šolskega leta pa do konca meseca marca v mesečnih obrokih in jih nakažejo odboru Društva do konca meseca aprila v odstotku, označenem v čl. 18. tega Pravilnika, upoštevaje predpis čl. 50. Zakona, odnosno čl. 61. društvenih Pravil.

Dijaški odbori pobirajo članarino ob istem času, a članarino ostalih članov Podmladka pobirajo pristojne sekcije Podmladka, odnosno poverjeništva Društva po mladinskih pododborih vse leto. Te vloge se dostavljajo društvemu odboru v odstotku, označenem v čl. 18. tega Pravilnika.

Dohodki, ki pripadajo po čl. 18. Pravilnika šolskim in dijaškim odborom in mladinskim pododborom Podmladka, služijo izključno njihovim potrebam in delu, kakor so: pod-

piranje revnih članov z obleko, obutvijo in hrano, podpiranje drugih revnih odborov Podmladka, obolelih in slabotnih tovarišev, za šolske kuhinje, lekarne, delavnice, vrtove, za počitniške kolonije in za vsako drugo človekoljubno in koristno delo. Dohodki in stroški teh odborov in pododborov Podmladka se določajo za vsako leto s proračunom, ki ga odbori sestavijo najdalje do konca januarja in ga z zaključnim letnim računom dostavijo pristojni sekciji Podmladka. Proračuni se sestavljajo za eno leto in to od dne prvega januarja do 31. decembra. Te proračune pregledajo in odobravajo pristojni odbori Društva, a nadzor, kako se izvršuje, vrše pristojne sekcije Podmladka, odnosno poverjenišтва Društva.

Gotovina odborov in pododborov Podmladka čez 100 dinarjev se vlaga na hranilno knjižico Poštne hranilnice ali Drž. hipotekarne banke, kjer se nahaja.

Premoženje v materialu in orodju se piše v posebno knjigo — inventar.

Čl. 20.

Dohodki Podmladka, ki po čl. 18. Pravilnika pripadajo društvenim odborom, ustrezno predpisu čl. 63. t. 4 in 6 društvenih pravil, služijo samo:

a) za delovanje in potrebe sekcij Podmladka pri odborih Društva;

b) za dobrodelne svrhe in zdravstveno delovanje Podmladka, kakor za: kuhinje, lekarne, počitniške kolonije, (prirejanje samaritanskih in drugih poučnih in zdravstvenih tečajev, tiskanje poučnih časopisov, dajanje podpore siromašnim in bolnim otrokom, kakor tudi za vse ostale potrebe, ki služijo vzgajanju mladine v duhu ideje Rdečega križa). Del teh dohodkov, ki gre banovinskim odborom, se uporablja prvenstveno za podporo potrebnim krajevnim (sreskim in občinskim) odborom za vzdrževanje kuhinj in za ureditev letnih okrevališč za slabotne otroke. Del teh dohodkov, ki gre Glavnemu odboru, služi prvenstveno za ustanovitev in vzdrževanje stalnih zdravilišč za bolne in slabotne otroke, ki so posebnega zdravljenja in oskrbovanja potrebni.

Dohodki in stroški Podmladka se knjižijo redno, kakor posebne partije v budžetu odbora Društva.

Iz ostvarjenih prebitkov dohodkov od članarine Podmladka, določenih s proračunom, in iz prihrankov odobrenih razhodkov iz tega dohodka se ustanove pri dotičnih odborih Društva prihrane (rezervni skladi) Podmladka Rdečega križa, ki rabijo izključno za potrebe Podmladka. Denar iz teh skladov se sme uporabljati samo z odobritvijo pristojnih skupščin.

Za posebne potrebe se lahko ustanove pri odborih Društva, po sklepu pristojnih skupščin, posebni (specialni) skladi, skladno s čl. 63., točka 7 društvenih pravil.

Poslovanje.

Čl. 21.

a) Šolski in dijaški odbori in mladinski pododbori Podmladka imajo svojo štampljko in pečat z imenom »Šolski ali dijaški odbor (odnosno mladinski pododbor) Podmladka društva Rdečega križa, z dostavkom šole in kraja«.

Vse spise podpisujeta predsednik in tajnik teh odborov, odnosno pododborov, če se pa nanašajo na denar ali material, jih sopodpiše tudi blagajnik.

b) Vse poslovne spise odborov in kvartovnih pododborov, ki niso denarnega ali materialnega značaja, a se nanašajo na delovanje Podmladka, lahko s pooblastilom predsednika podpisuje predsednik sekcije Podmladka.

Posvetovanja (konference).

Čl. 22.

Za reševanje poedinih vprašanj, ki se tičejo delovanja in nalog Podmladka, se sklicujejo po sklepu pristojnih odborov Društva konference (posvetovanja) predstavnikov sekcij šolskih in dijaških odborov ter mladinskih pododborov, ako je za to dana potreba in možnost.

Ugodnosti (posebne pravice).

Čl. 23.

Ugodnosti (posebne pravice) po čl. 42. zakona o društvu Rdečega križa veljajo tudi za šolske in dijaške odbore ter mladinske pododbore Podmladka Rdečega križa.

Proslave Rdečega križa.

Čl. 24.

Ustrezno predpisu čl. 78. pravil Društva se proslavlja po vsej državi vsako leto tretji teden v septembru kot teden Rdečega križa v propagandni namen in da se narod seznaní z nalogami in idejami Rdečega križa ter zbirajo prispevki za njegovo delovanje. Poleg tega se vrše med letom razne prireditve, ki imajo oblastni ali krajevni značaj. Podmladek Rdečega križa sodeluje po možnosti pri vseh omenjenih proslavah.

Razven tega proslavlja Podmladek Rdečega križa **D a n Podmladka Rdečega križa** vsako leto eno nedeljo v mesecu aprilu, ki jo določi Glavni odbor Društva.

Končne odredbe.

Čl. 25.

Podrobna navodila za delovanje sekcij Podmladka pri odborih Društva in odborih Podmladka predpiše Izvršilni odbor Društva na predlog sekcije Podmladka pri Glavnem odboru.

Čl. 26.

Ko stopi ta pravilnik v veljavo, prestanejo veljati pravila in Pravilnik Podmladka Rdečega križa, ki jih je predpisal razširjeni Izvršilni odbor Društva dne 6. julija 1928., št. 8170.

Navodila

za organizacijo in delovanje Podmladka Rdečega križa, predpisana z odlokom Izvršilnega odbora društva Rdečega križa z dne 18. junija 1934. na osnovi člena 25. pravilnika Podmladka Rdečega križa.

I. oddelek.

Historijat in naloge društva Rdečega križa in njegovega Podmladka.

Čl. 1.

Društvo Rdečega križa je ustanovljeno leta 1864. po določbah Ženevske konvencije z namenom, da v vojnem času nudi prvo pomoč, neguje in rešuje ranjence in bolnike, da se pripravlja v miru za službo v vojni, posvečeno ranjenecem in bolnikom, da pripravlja osebje in sanitetni material, da pomaga invalidom in vojnim sirotam ter blaži v obče vojno gorje; v miru pa nudi prvo pomoč nesrečnikom, ki trpe zaradi povodnji, potresa, suše, lakote, nalezljivih bolezni in drugih nezgod, neglede na narodnost in vero.

Naše društvo Rdečega križa izhaja iz Srbskega Rdečega križa, ustanovljenega dne 25. januarja 1876. po določbah Ženevske konvencije, čigar področje se je po osvoboditvi in zedinjenju razširilo na celotno državno ozemlje. Društvo Rdečega križa kraljevine Jugoslavije naslanja svoje delovanje na zakon o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije z dne 19. avgusta 1933. in na društvena pravila z dne 8. decembra 1933.

Samostalno in sodelujè z državnimi in samoupravnimi oblastvi kakor tudi z drugimi človekoljubnimi in kulturnimi napravami in društvi v državi ima društvo nalogo:

a) V m i r n e m č a s u :

1. dajati ljudstvu prvo pomoč ob velikih elementarnih ne-
zgodah, raznih epidemijah in drugih občnih ljudskih ne-
zgodah;

2. pripravljati osebje in sredstva za izvrševanje nalog,
označenih z zakonom o društvu Rdečega križa in z druš-
tvenimi pravili.

3. pripravljati številčno močen, zdrav in navdušen Pod-
mladek za idejo in delovanje Rdečega križa;

b) V v o j n e m č a s u :

1. podpirati saniteto državne vojaške sile kot njen po-
možni organ pri evakuaciji, prevažanju, oskrbovanju in
zdravljenju naših bolnikov in ranjencev in ujetih ranjenih
in bolnih sovražnih vojaških oseb;

2. podpirati in aktivno sodelovati pri organizaciji in
izvajanju sanitetne protizračne in protiplinske zaščite pre-
bivalstva;

3. posredovati zaradi dobivanja in razdeljevanja podpor
in občevanja ujetnikov in internirancev z zunanjim svetom,
zaradi repatriacije in hospitalizacije bolnih in ranjenih so-
vražnih ujetnikov;

4. ublaževati s svojim osebjem in lastnim materialom
neizbežna vojna zla, kolikor je to od njega zavisno.

Natančnejše določbe o delovanju in poslovanju Društva
ob vojnem času predpiše kraljeva uredba na predlog ministra
za vojsko in mornarico v soglasnosti z ministri za socialno
politiko in narodno zdravje, za zunanje posle in za notranje
posle, in po mnenju Glavnega odbora Društva.

c) K o l i k o r m u i z v r š e v a n j e n a l o g p o d a) i n
b) i n s r e d s t v a t e r r a z m e r e d o p u š č a j o :

1. delovati, da se narodno zdravje varuje in izboljšuje,
zlasti se udeleževati borbe zoper tuberkulozo in endemični
lues, sodelujé z državnimi in samoupravnimi oblastvi ter s
privatnimi društvi in ustanovami, ki imajo isti namen;

2. podpirati nadložnike, zlasti vojne sirote;

3. prejemati podporo od društev Rdečega križa drugih
držav kakor tudi jo tem dajati ob vojnem času in ob drugih
hudih ljudskih nadlogah, nastalih po višji sili;

4. sodelovati tudi pri ostalih nalogah, ki jih je Liga društev Rdečega križa postavila ali jih postavi v delovni program društev Rdečega križa zaradi ostvaritve skupnih človekoljubnih namenov. (Čl. 4. Zak.)

Društvo Rdečega križa prispeva s svojim delovanjem tudi k ustvarjenju pogojev za mednarodni mir in prijateljstvo.

Malone v vseh državah na svetu in pri vseh narodih obstoje nacionalna društva Rdečega križa, ki jim načeluje mednarodni komite Rdečega križa s sedežem v Ženevi in Liga društev Rdečega križa s sedežem v Parizu.

Mednarodni komitè Rdečega križa pazi in skrbi, da se spoštujejo in izvršujejo odredbe Ženevske konvencije, pospešuje ustanavljanje nacionalnih društev Rdečega križa, jim pomaga in navaja k delovanju, da skrbi v mirnem času za negovanje bolnikov in ranjencev v vojni. Mednarodni komitè Rdečega križa je službeni predstavnik in čuvar mednarodne zajednice društev Rdečega križa, posebno glede njegovih glavnih — vojnih nalog. Pod nadzorstvom tega komiteja se je vršila leta 1929. mednarodna konferenca v Ženevi, ki je sklenila novo Ženevsko konvencijo glede zboljšanja usode ranjencev in bolnikov med vojujočimi se v vojnem času, kakor tudi konvencijo o ravnanju z vojnimi ujetniki.

Liga društev Rdečega križa je povojna ustanova, ki so v njej organizirana vsa nacionalna društva Rdečega križa. Ta skrbi za ostvaritev nalog Rdečega križa v mirnem času, posebno za socialno in zdravstveno vzgajanje in prosvečevanje narodov. Po prizadevanju Lige društev Rdečega križa v Parizu, kmalu po njeni ustanovitvi, se je ustanovil Podmladek Rdečega križa pri vseh nacionalnih društvih Rdečega križa, nakar se je začela njegova organizacija.

Čl. 2.

Podmladek Rdečega križa je bil ustanovljen s sklepom skupščine Lige društev Rdečega križa v Parizu dne 20. marca 1922. Že v svetovni vojni so otroci poleg odraslih nudili društvu Rdečega križa svoje sodelovanje in s tem skrbeli za lajšanje vojnega gorja. Posebno otroci Združenih držav

ameriških so živo sodelovali v društvu Rdečega križa v svetovni vojni. Svojo sodelavnost so nadaljevali še po vojni. Ko so uvideli vrednost in veliko vzgojno važnost te otroške sodelavnosti v društvu Rdečega križa, so učitelji in vzgojitelji prisrčno sprejeli to otroško delo.

Ko je Liga sklenila, da začne ustanavljati Podmladek Rdečega križa, je storila to zato, ker je smatrala organizacijo Podmladka za posebno ugodno sredstvo, da se omogoči pouk in vzgoja bodočih pokolenj v duhu Rdečega križa, na osnovi njegovih vzvišenih človekoljubnih idej in pouka o zdravju in da se tako otroci navdušijo na širši način z duhom požrtvovalnosti, ki ustvarja osnovo, na kateri sloni ideal Rdečega križa.

Še istega leta, ko je bila Liga v Parizu sklenila ustanovitev Podmladka, so začeli z organizacijo v naši državi ter vpisali veliko število učencev vseh šol za člane. Danes predstavlja Podmladek Rdečega križa eno najmočnejših mladinskih organizacij, nele v naši državi, ampak na vsem svetu. V več ko 50 državah sveta obstoji danes ta otroška in mladinska organizacija in šteje nad 12 milijonov članov.

Naš Podmladek je sestavni del društva Rdečega križa in se organizira kakor njegova panoga na osnovi pravilnika za Podmladek. Naloga Podmladka je, da se pripravlja na dolžnosti članov društva Rdečega križa, da spozna njegov nastanek, vzvišene in plemenite naloge in delo ter podpira to delo po svoji možnosti in sposobnosti, kakor je to predvideno v čl. 3. pravilnika.

S svojo nalogo in s svojimi sodobnimi pedagoškimi metodami v delu si je stekel Podmladek Rdečega križa priznanje najbolj upoštevanih svetovnih pedagogov; mednarodni nacionalni kongresi učiteljstva kakor tudi ministrstvo prosvete pa so organizacijo in delovanje Podmladka Rdečega križa po šolah večkrat toplo priporočili.

Čl. 3.

S tem, da stoji društvo Rdečega križa pod najvišjo zaščito Njunih Veličanstev kralja in kraljice kraljevine Jugoslavije, Podmladek pa pod najvišjo zaščito Nj. kraljev-

skega Visočanstva prestolonaslednika, in ker je predsednik Rdečega križa Nj. kralj. Visočanstvo princ Pavle in naposled, ker je za društvo Rdečega križa sprejet poseben zakon, izkazana je našemu društvu Rdečega križa posebna pažnja z najvišjega mesta in poudarjena njegova velika važnost. Zato je potrebno, da vsi njegovi odbori, sodelavci in člani s svojim marljivim, požrtvovalnim in uspešnim delom in ljubeznijo do društva primerno upravičijo veliko zaupanje in pažnjo ter da vselej in povsod visoko dvigajo zastavo Rdečega križa.

II. oddelek.

Sekcije Podmladka pri odborih Društva.

Čl. 4.

S členom 36., 37. in 38. pravil društva Rdečega križa, odnosno s členom 5., 6. in 7. pravilnika Podmladka, je predpisana sestava in pristojnost sekcij Podmladka pri odborih Društva. Zato je potrebno, da se te odredbe v vsem točno izvršujejo.

Skladno z odredbo čl. 14., odst. 3. in čl. 22., odst. 3. društvenih pravil vstopi v odbor sekcije Podmladka pri Glavnem odboru poleg predsednika in 5 izvoljenih članov tudi zastopnik prosvetnega ministrstva, v banovinske odbore, odnosno v Beograjski oblastni odbor, pa vstopi poleg treh članov navedenih odborov tudi zastopnik prosvetnega oddelka banske uprave, odnosno ministrstva prosvete.

Čl. 5.

Sekcije Podmladka pravoveljavno sklepajo in odločajo o vsakem vprašanju, ki se nanaša na Podmladek Rdečega križa. Sklepi sekcije so polnomočni, ako z njimi soglaša večina članov društvenih odborov v sekciji. Sekcije Podmladka dostavljajo svoje sklepe predsedniku društvenega odbora s sejnim zapisnikom, po potrebi pa tudi s posebnim referatom. Te zapisnike in referate podpisuje predsednik

sekcije, pri Glavnem odboru, banovinskem odnosno Beograjskem oblastnem odboru, šef sekcije, odnosno tajnik sekcije pri sreskih in občinskih odborih, ako obstoje.

Predsednik društvenega odbora odredi po prejemu sklepa sekcije Podmladka njegovo izvršitev, obvesti pa odbor na prihodnji seji. Ako predsednik odbora ugotovi, da sprejeti sklepi nasprotujejo zakonu in pravilom Društva ter pravilnika Podmladka, ali da niso iz kakršnegakoli razloga upravičeni, jih predloži društvenemu odboru v dokončno rešitev.

Čl. 6.

Za vse izdatke iz oddelka Podmladka v proračunu društvenega odbora je potreben predhoden sklep sekcije Podmladka, na osnovi katerega podpiše predsednik društvenega odbora nalog za izdatek, odnosno izplačilo.

Čl. 7.

Seje sekcije Podmladka sklicuje predsednik sekcije redno enkrat na mesec, po potrebi tudi večkrat. Sejo sekcije Podmladka more po potrebi sklicati tudi predsednik odbora Društva. Ako je predsednik sekcije zadržan, ga nadomestuje oni član odbora Društva v sekciji, ki ga določi sekcija.

Vabilo na sejo se pošlje članom sekcije z dnevnim redom, po potrebi tudi s podrobnim objasnilom in poročilom o predmetih, ki se bo o njih sklepalo, najmanj 24 ur prej. O vsaki seji sekcije Podmladka se obvešča z vabilom tudi predsednik društvenega odbora.

Poseben zapisnik o delu v sejah sekcije Podmladka se vodi v smislu odredb čl. 81. društvenih pravil.

Čl. 8.

Vsi dopisi, ki se nanašajo na Podmladek, se po vpisu v opravljeni zapisnik Društva pod »P. br.« dodeljujejo v izdelavo sekciji Podmladka, po rešitvi se pa shranijo v posebnem arhivu sekcije, urejenem po svežnjih.

Vse poslovne spise, ki niso denarnega in materialnega značaja, ali ki niso namenjeni osebam ali ustanovam izven organizacije društva Rdečega križa, more po pooblastilu predsednika društvenega odbora podpisati predsednik sekcije, sopodpisuje jih pa tudi šef sekcije, odnosno tajnik.

Vsi dopisi, ki izhajajo od sekcije Podmladka Glavnega ali banovinskih odborov, odnosno od Beograjskega oblastnega odbora in ki jih podpiše s pooblastilom predsednika društvenega odbora predsednik sekcije in sopodpiše šef sekcije, se morajo opremiti z žigom odbora Društva z dostavkom »sekcija Podmladka«.

Čl. 9.

Banovinski odbori in Beograjski oblastni odbor pošljejo na predpisanem obrazcu vsak mesec, najdalje do dne 10. prihodnjega meseca, poročilo o delovanju svoje sekcije Podmladka s prepisom zapisnika sekcijских sej, s pregledom priglašениh organizacij v teku meseca na osnovi prijavnice (-h kart), s pregledom prejemkov in izdatkov in o ostalem delu. Na kraju šolskega leta pošljejo ti odbori podrobno letno poročilo o delu sekcije Podmladka in mu dodajo duplikat poročila šolskih, dijaških in mladinskih odborov s svojega okoliša.

III. oddelek.

Odbori in pododbori Podmladka.

Čl. 10.

Podmladek Rdečega križa se ustanavlja kot mladinska vzgojna ustanova prvenstveno na vseh državnih in privatnih osnovnih, srednjih in strokovnih šolah, na večernih in nedeljskih šolah ter na vseučiliščih, kakor tudi med šoli odraslo mladino. Za člane Podmladka se vpišejo vsi učenci in učenke brez razlike do dovršenega šolanja, mladina pa do polnoletnosti. Ko člani Podmladka prenehajo biti učenci, se vpišejo v mladinske pododbore Podmladka Rdečega križa v svojem kraju in sodelujejo dalje v njih; ko pa postanejo polnoletni, se vpišejo za člane društva Rdečega križa.

Čl. 11.

Organizacija Podmladka Rdečega križa med šolsko in izvenšolsko mladino se ustanovi pod nadzorstvom sekcije Podmladka pri društvenem odboru v kraju, srezu ali v banovini ali pri društvenem poverjeništvu, s pomočjo šolskih oblasti, duhovnikov, zdravnikov in drugih kulturnih in prosvetnih delavcev v kraju, ki se odlikujejo in zanimajo za omiko in vzgojo mladine. Pobuda za ustanovitev Podmladka pa more iziti tudi od učencev samih in od mladine, kar je velikega pomena za njihovo bodoče uspešno in samostojno delo in vzgojo v duhu Rdečega križa. Tako iniciativo je treba podpreti in prisrčno sprejeti.

Vpisovanje članov Podmladka.

Čl. 12.

Takoj ob začetku šolskega leta, ko se snujejo šolski odbori Podmladka v poedinih šolah po čl. 8. pravilnika, se poverijo razredniki ali določeni učitelji (zaupniki), da opravijo za vse učence lahka in razumljiva uvodna predavanja o Društvu in Podmladku Rdečega križa po podatkih v čl. 1 in 2 navodil. Ko dobe učenci jasen vpogled in smisel za ideologijo Podmladka, se pristopi k njihovemu vpisu za člane. Vpis članov se vrši po razredih-oddelkih, za kar se določita dva ali več učencev. Vpis učencev v Podmladek morejo vršiti tudi šolske oblasti o priliki vpisovanja v šolo.

O priliki vpisa učencev za člane Podmladka se ne jemlje nobena posebna vpisnina, pač pa se takoj pobere članarina 4 Din za vse leto, 2 Din za pol leta ali po možnosti učencev za nekoliko mesecev, ali samo za en mesec. Za učence, ki nikakor ne morejo plačati članarine, plačajo članarino njihovi premožnejši tovariši prostovoljno, ali pa v smislu čl. 16. pravilnika zaprosijo za oprostitev plačevanja članarine.

Na sličen način se postopa pri vpisu mladeničev v Podmladek; t. j. sekcija Podmladka pri občinskem, sreskem ali banovinskem odboru Društva ali poverjeništvu društva, poveri enega ali več svojih članov (zaupnikov), da s predavanjem, z raznimi knjižicami Rdečega križa ali na kak drug

primeren način zainteresirajo mladeniče za Rdeči križ in jih vpišejo za člane Podmladka. Posebno je treba skrbeti, da se vpišejo oni mladeniči, ki so bili za šolskega obiska člani Podmladka.

Vpis dijakov - visokošolcev v Podmladek Rdečega križa se izvrši pred ustanovitvijo dijaškega odbora na ta način, da sekcija Podmladka pri društvenem odboru v kraju sporazumno z vseučiliškimi oblastmi določi nekoliko dijakov, ki izvrše vpis članov med svojimi tovariši po fakultetah, na kar se postopa po predpisu uredbe o združenjih visokošolskih dijakov in organizuje odbor v sporazumu s pristojnim krajevnim društvenim odborom.

Šolski odbori.

Čl. 13.

Šolski odbori Podmladka se sestavljajo povsem v smislu čl. 8. Pravilnika. Volitev dveh roditeljev se izvrši na roditeljskem sestanku, ki ga skliče uprava šole takoj v začetku šolskega leta. Predsednik šolskega odbora je starešina šole; ako je on zadržan, lahko določi mesto sebe učitelja, ki vrši dolžnosti predsednika. Tajnik in blagajnik šolskega odbora, ki se izvolita izmed učiteljev-članov šolskega odbora za več šol, sta istočasno tudi poverjenika Podmladka za to šolo, delujeta po razrednikih neposredno z učenci, odnosno z razrednimi pododbori in to po navodilu predsednika in po sklepah šolskega odbora Podmladka.

Dolžnosti predsednika so: da sklicuje in vodi seje šolskega odbora, skrbi, da so vsi učenci šole člani Podmladka in da marljivo delujejo v njem, da se izvršuje naloga, predpisana s čl. 9. Pravilnika, da poedini funkcionarji (tajnik, blagajnik i. dr.) in učitelji vršijo zaupane jim dolžnosti za Podmladek, da se pravilno vodijo predpisane knjige, podpisuje vse dopise in račune šolskega Podmladka in ga zastopa v krajevnem društvenem odboru, v kraju, na skupnih sestankih in posvetovanjih.

Dolžnost tajnika šolskega odbora Podmladka je, da vodi zapisnik sej šolskega odbora in opravični zapisnik, da sestavlja prijavnico in letno poročilo, piše vse dopise v imenu

šolskega Podmladka, sopodpisuje s predsednikom vse dopise, vodi evidenco in spisek vseh članov Podmladka v šoli, čuva in urejuje akte v arhivu itd.

Dolžnost blagajnika je: da od razrednih pododborov zbira članarino in ostale dohodke, vodi pravilno blagajniško knjigo, sestavlja letni obračun in predlog proračuna ter skrbi za njegovo ostvaritev, pazi, da se pravočasno pošlje članarina v smislu predpisa čl. 18. Pravilnika, vodi inventarno knjigo, zbira naročnino za Glasnik Podmladka in druge publikacije.

Ako je na šoli samo en učitelj, more vse naštete dolžnosti vršiti sam kot predsednik.

Vsak šolski odbor Podmladka mora imeti svojo štam-piljko in žig, predpisan v čl. 21. Pravilnika. Zaradi popolne enakosti se morata oba naročiti po banovinskem odboru. Štampiljka in žig se odtiskujeta v rdeči barvi. Oba upravlja in ju hrani predsednik, odnosno tajnik šolskega odbora Podmladka.

Šolski odbori Podmladka so dolžni voditi in hraniti nastopne knjige: opravljeni zapisnik, sejni zapisnik, blagajniško knjigo, inventarno knjigo in članski seznam, po priloženih obrazcih in navodilu za administrativno in računsko poslo-vaje društvenega odbora, ki so izdani na osnovi čl. 66. in 80. društvenih pravil in v smislu odloka Glavnega odbora z dne 17. novembra 1933.

Razredni pododbori.

Čl. 14.

Kadar se v enem razredu-oddelku vpiše nad 20 učencev v Podmladek, se sestavi razredni pododbor, kjer vodi delo Podmladka razrednik. Izvzeta sta I. in II. razred osnovne šole. Ako se v kakem razredu-oddelku ne vpiše zadostno število članov, tedaj se sestavi iz več takih razredov z učenci približno iste starosti skupen r a z r e d n i pododbor. R a z r e d n i pododbori se sestavijo v začetku šolskega leta, toda najdalje do 1. novembra na ta način, da predvsem razredniki ali za to določeni učitelji (poverjeniki) podrobno seznanijo učence z nalogami in organizacijo Podmladka, zlasti jim raztolmačijo človekoljubni in zdravstveni program dela in

dolžnosti, ki jih čakajo kot člane in funkcionarje. Za tem preide razrednik s poimenskim glasovanjem k volitvi predsednika, tajnika in blagajnika ter njih namestnikov. Volijo jih samo člani izmed onih učencev, ki jih je določil razrednik v dvojnem številu.

Razredni pododbori bodo delovali po načelih otroške samodelavnosti in samouprave in bodo pri tem proučevali, pripravljali in izvajali delovni program Podmladka. Sejam r a z r e d n e g a pododboru predseduje učenec, ki je bil izvoljen za predsednika, tajnik piše zapisnik, člani si dogovorno med seboj razdele dolžnosti. Sklepajo naj, kaj naj store za ostvaritev nalog Podmladka in določijo naj program dela za dotični mesec, trimesečje, polletje ali leto; ugotove naj, katere učence, ki nikakor ne morejo plačati članarine, bodo predložili šolskemu odboru, da jih oprosti plačevanja itd.

Seje se vrše vsaj enkrat mesečno v prisotnosti in po navodilu učitelja. Izvoljeni funkcionarji, posebno predsednik, morajo skrbeti, da se vsi sejni sklepi izvajajo. Kadar izhajajo predlogi za delo na ostvarjenju nalog Podmladka od učencev samih, kadar vzamejo nase gotove dolžnosti, kadar se zave-dajo odgovornosti, kaj so v upravi, bodo delali z velikim zanimanjem in navdušenjem in tedaj bodo vzljubili to delo in si ga najbolje zapomnili. Vloga učiteljev in poverjenikov se mora omejiti po možnosti samo na nadzorstvo in vodstvo, učenci pa morajo sami delati, da izide iniciativa od njihove strani, da si sami med seboj dele dolžnosti in sami najdejo način, kako hočejo postavljeni smoter udejestviti.

R a z r e d n i pododbori se morejo izjemoma osnovati tudi med šolskim letom, članarina se pa mora tudi tedaj plačati za vsakega člana za vse leto.

Dolžnost predsednika r a z r e d n e g a pododboru je skrbeti, da postanejo vsi njegovi sošolci in učenci drugih razredov in oddelkov, ki so organizirani v skupnem otroškem pododboru, člani Podmladka; on sklicuje po predhodnem odobrenju učiteljev seje pododboru, jih vodi in skrbi, da se sejni sklepi izvrše, sporoča po učitelju želje in prošnje pododboru šolskemu odboru Podmladka, podpisuje sejni zapisnik itd.

Tajnik vpisuje člane, piše sejni zapisnik, in članski seznam, sestavlja po potrebi poročilo o delovanju za šolski

odbor, izpolnjuje članske karte za člane, drži v r e d n o knjižnico Podmladka, izposojuje Glasnik in druge knjižne izdaje Podmladka, sestavlja dopise za skupno medšolsko dopisovanje in vrši s svojim namestnikom še druge dolžnosti, ki se mu dodele.

Dolžnosti blagajnika razrednega pododbora so: da zbira članarino in druge dohodke, naročnino za Glasnik in ostale knjižice Podmladka in da odvaja dnevne dohodke blagajniku šolskega odbora potem, ko jih je vknjižil v blagajniški knjigi. Pri tem poslu mu pomaga njegov namestnik, ki vodi inventarno knjigo.

R a z r e d n i pododbori so dolžni voditi knjigo sejnih zapisnikov, blagajniško knjigo, inventarno knjigo, knjigo Podmladka in članski seznam. En članski seznam naj se izobesi v obliki plakata v vsakem razredu. Ta plakat s članskim seznamom se lahko naroči pri banovinskem odboru. V blagajniško knjigo se vknjižijo vsi dohodki in izdatki razrednega pododbora, v inventarno knjigo pa vsi predmeti, ki jih je poslal šolski odbor za uporabo in upravljanje. Obrazci za te knjige so isti kakor za knjige šolskega odbora.

Dijaški odbori.

Čl. 15.

Dijaški odbori se ustanavljajo na vseučiliščih in višjih strokovnih šolah, na katerih se vpiše najmanj 50 slušateljev v članstvo Podmladka in to po uredbi o združenjih slušateljev univerz v sporazumu z odborom društva Rdečega križa v kraju, kamor so pristojni. Dolžnosti dijaških odborov so predvidene v čl. 9. in 12. Pravilnika.

Mladinski pododbori.

Čl. 16.

Mladinski pododbori se snujejo po čl. 13. Pravilnika. Služijo kot vez med šolskim Podmladkom in društvom Rdečega križa, zaradi tega je treba posebno skrbeti, da ostanejo vsi oni mladeniči, ki so bili prej kot učenci člani Podmladka, še nadalje člani in sodelujejo v mladinskem pododboru. De-

luje naj se na to, da se tudi vsi trgovski in obrtni vajenci, ako že niso člani Podmladka na kaki večerni ali nedeljski šoli, vsekako vpišejo v mladinski pododbor in se zainteresirajo za njegovo delo.

Za mladinske pododbore veljajo analogno prav ista navodila, kakor za razredne pododbore. Sekcije Podmladka pri občinskem odboru Društva imajo napram mladinskim pododborom Podmladka isto dolžnost, kakor jo imajo šolski odbori Podmladka napram razrednim pododborom. Ako v kraju ni društvenega odbora, tedaj skrbi za mladinski pododbor in nadzira njegovo delo poverjeništvo Društva, odnosno sreski ali banovinski odbor Društva.

Pristojna sekcija pri odboru Društva naj odredi enega ali več svojih članov, ki se zanimajo za vzgojo mladine, da sodelujejo in vodijo delo mladinskega pododborora (poverjeniki). Sporazumno s šolsko oblastjo ali občino je treba dobiti prostore, da se bodo v njih sestajali mladinski pododbori, kjer bodo prirejali tečaje, imeli arhiv, knjižnico i. dr.

Mladinski pododbori naj sestavijo za svoje delovanje, oziraje se na krajevne prilike in potrebe, tak program, da bo v dovoljni meri zainteresiral in zbral mladino k sodelovanju. V prvi vrsti je treba vnesti v ta program tečaje za prvo pomoč — samaritanstvo, ki jih mora dovršiti vsa mladina, dalje pouk o dajanju prve pomoči v primeru napada iz zraka, za kar je treba ustanoviti posebne oddelke zlasti v večjih krajih in mestih, za tem ustanavljanje knjižnic in čitalnic, gledaliških-diletantskih, glasbenih in pevskih oddelkov, ustanovitev delavnice za ročno delo in drugih koristnih naprav Podmladka, kakor lekarn za prvo pomoč in ambulanc, javnih kuhinj, letovališč, okrevališč itd. Mladinski pododbori bodo zlasti pomagali društvenemu odboru v kraju o priliki raznih prireditev in podvzetih poslov, da doseže svoje naloge.

Prijavnica in poročila.

Čl. 17.

Kadar se na kaki šoli ustanove šolski odbor in razredni pododbori, kadar se na univerzi ali kaki višji strokovni šoli osnuje dijaški odbor ali med mladino mladinski

pododbor Podmladka, se o tem obvesti takoj odbor društva Rdečega križa v kraju in srezu, banovinskemu, odnosno Beograjskemu oblastnemu odboru pa se pošlje pravilno izpolnjena prijavnica v dvojniku na obrazcu, ki se dobi z ostalim materialom in navodili za organizacijo pri banovinskem, odnosno Beograjskem oblastnem odboru. Na osnovi prejete prijavnice se vpiše prijavljena organizacija v register, duplikat pa se dostavi Glavnemu odboru. Le one organizacije Podmladka, ki so se pravilno prijavile s prijavnico, in one, ki pravilno vršijo svoje posle po Pravilniku, se smatrajo, da službeno obstoje in se upoštevajo. Istočasno s prijavnico je treba naročiti posebno naročilnico, ki se pošlje z navodili, potrebno število članskih kart, značk, članskih seznamov za vsak r a z r e d n i pododbor, Glasnikov, obrazcev »Igra za dobro zdravje« in drugi material. Za vsa potrebna pojasnila, navodila za delo in pomoč se obračajo odbori in pododbori Podmladka na pristojni banovinski, odnosno Beograjski oblastni odbor le po občinskem društvenem odboru, če pa ta odbor v kraju ne obstoji, pa po sreskem odboru Društva.

Človekoljubno in socialno delovanje.

Čl. 18.

Ena najvažnejših nalog Podmladka je, da razvija pri mladini človekoljubni čut in smisel za razumevanje nesreče, bede in pomanjkanja, kakor tudi, da jo navaja k požrtvovalnosti in službi do bližnjega. V tem pogledu je dolžan vsak član Podmladka, da vrši ob vsaki priliki dobra dela, osobito napram drugim otrokom. Pomagati je treba najprej svojim tovarišem v šoli in v kraju, ki trpe pomanjkanje in so bolehi, za tem pomagati tudi deci v drugih krajih države, celo izven državnih mej, osobito ko trpe zaradi vojne, kužne bolezni, potresa, lakote in drugih nezgod.

V naši državi imamo tako zvane pasivne pokrajine, v katerih ljudstvo zaradi uboštva težko živi. Pri tem največ trpé otroci. Premožnejši odbori in pododbori Podmladka in njih člani so dolžni, da pomagajo tem otrokom z živili, obleko, knjigami in z drugimi neobhodnimi potrebščinami,

da podpirajo odbore in pododbore Podmladka v teh krajih pri vzdrževanju šolske kuhinje, pri nabavi lekarn za prvo pomoč, pri ureditvi kopališča, vodnjaka, pri nakupu orodja za ročna dela i. dr. To moremo doseči na ta način, da premožnejši odbori stalno skrbijo za odbore v revnih krajih, ki so potrebni zaščite. Najprej moramo z dopisovanjem vzpostaviti z onimi šolami zvezo in poznanstvo med člani. Podporo pošljemo nato po pristojnih odborih Društva ali Podmladka. Pri tem izkoristimo ugodnosti vozne tarife na železnicah. Ako želi kateri odbor ali pododbor Podmladka ustanoviti n. pr. kuhinjo, ambulanco, kopališče, vodnjak, delavnico za ročno delo ali kaj drugega, tedaj je potrebno, da mu priskočijo na pomoč vsi oni odbori Podmladka, ki to zmorejo.

Podmladek naj pomaga, kolikor mu dovoljujejo prilike. Sodeluje naj z drugimi mladinskimi društvi, ki imajo slično nalogo.

Potrebno je, da si člani Podmladka sami preskrbe sredstva za doseganje navedenih človekoljubnih nalog. To bodo dosegli s skupnimi prireditvami, zabavami, koncerti, predstavami, ročnim delom, delom v vrtu, z gojenjem čebel, svilo-prejk, perutnine itd., s pridobivanjem in zbiranjem dohodkov v denarju in blagu. Tako postane vsako dobro delo neposredni rezultat njihovega prizadevanja, truda in dela. Zaradi tega naj bo na sestankih in sejah odborov in pododborov Podmladka glavni predmet razgovora vedno le vprašanje, na kak način in komu naj se stori dobro delo in izkaže pomoč.

Zdravstvena delavnost.

Čl. 19.

Ena glavnih nalog Podmladka Rdečega križa je, da razvije pri mladini zavest, da je treba prilagoditi življenje in delovanje zdravstvenim načelom, usposobiti se za izkazovanje prve pomoči ob nenadnih obolenjih in nezgodah ter sodelovati pri pospeševanju javne higiene in narodnega zdravja. Praktične higijene se uče člani Podmladka s tem, da stalno izpolnjujejo zdravstvena pravila in se tako uvajajo v higiensko življenje. S tem, da čuvajo svoje zdravje, bodo

znali ceniti tudi zdravje svojih tovarišev, nudi se jim prilika, da preizkusijo svoja altruistična čuvstva in opravljajo dobra dela. S tem se otrokom najbolje pokaže, da so navezani na vzajemno pomoč. Osebna higiena se vrši pri Podmladku po sistemu »Igra za dobro zdravje« na ta način, da se v posebne tablice, ki so na njih napisana vsa zdravstvena pravila in jih člani izvajajo vsak dan, vpišejo vsa higienska pravila, ki so jih izvršili tega dne. To tablico mora voditi vsak član vestno pod nadzorstvom učiteljev in staršev. Ko člani higienski program nekaj mesecev na ta način vestno izvajajo, jim preidejo zdravstvena pravila v navado, ki jim ostane za vse življenje. Obrazce za »Igro za dobro zdravje« pošlje po naročilu brezplačno banovinski, odnosno Beograjski oblastni odbor.

R a z r e d n i in mladinski pododbori izvolijo izmed svojih članov enega ali dva zdravstvena nadzornika, ki skrbita, da vsi člani pravilno izvajajo higienska pravila in pregledujeta, ali so čisti in redni, ali vestno vpisujejo izvršena zdravstvena pravila v tablice »Igra za dobro zdravje« in obveščata o tem predsednika in učitelja. One člane, ki vestno izvajajo »Igro za dobro zdravje«, nagradi r a z r e d n i pododbor odnosno šolski odbor z milom, z zobno ščetko, z brisačo ali s kakim drugim higienskim predmetom ali pa jih pohvali pred vsemi člani. Ako člani nimajo potrebnih sredstev za izvajanje zdravstvenih pravil, jih nakupi po možnosti odbor iz skupnih sredstev.

Pri izvajanju vseh opravil Podmladka je treba članstvo navajati, da razumno uporablja zdravstvena pravila. Tako je treba pri šolskih kuhinjah in obednicah pojasniti, zakaj, kdaj in kako se čistijo usta, zobje in roke, kako se pomiva in razkužuje posoda, kako se pripravljajo zdrava jedila in v čem obstoji vrednost poedinih redilnih sestavin in življenjskih potrebščin, kakšni in koliki naj bodo poedini obroki (porcije) itd. Pri kopianju je treba opozarjati na pomen čistote kože in njenega delovanja, na pomen in način masaže, telovadbe in dihanja, na higiensko obleko, na pomen in način razkuževanja perila, obleke itd.

Da bi se moglo vse zgoraj naštetu doseči, je potrebno, da se vsi člani Podmladka udeleže osnovnih tečajev o prvi pomoči in higieni, v katerih naj si pridobe najpotrebnejše

znanje iz anatomije in fiziologije človeškega telesa, iz osebne, domače, šolske in javne higijene; izurijo naj se v praktični uporabi tega znanja v življenju in vežbajo naj se v izkazovanju prve pomoči v primeru nenadnih obolenj, poškodb, nesreč, napadov iz zraka itd. Te tečaje prireja šolski ali krajevni zdravnik, strokovna sestra (pomočnica) ali učitelj, ki se za to usposobi v učiteljskem samaritanskem tečaju. Ako so za prireditev teh tečajev potrebna sredstva, pa jih sam odbor Podmladka nima, naj se obrne za podporo na občinski, sreski ali banovinski odbor Društva, ki bo poslal tudi potrebna navodila.

Podmladek naj skrbi za snažnost in higieno šolskih in drugih prostorov, ki se v njih člani mude in delajo, za snago v okolici, naroča naj higienične potrebščine, krasi zgradbe s cvetjem in zelenjem, prireja naj predavanja o zdravju za svoje in ostale člane, širi naj s primernimi plakati, brošurami in drugimi knjižnimi izdanji zdravstvena načela in se zavzema za njihovo ostvaritev.

Ustanove Podmladka.

Čl. 20.

Priročno lekarno za prvo pomoč naj po možnosti nabavi vsak odbor in pododbor Podmladka. Stoji naj na primernem kraju, da je vedno pri rokah, kadar je potrebna, najbolje na steni v učilnici, v sobi šolskega starešine, v prostoru, kjer se sestaja mladinski pododbor, ali na kakem drugem primernem mestu. Lekarna naj vsebuje najpotrebnejša zdravila, ovoje in druge potrebščine za prvo pomoč ter sredstva za razkuževanje. Posebno koristno jo morejo uporabiti oni odbori in pododbori, ki so priredili za svoje člane tečaj za prvo pomoč. Lekarno upravljajo učitelj in določeni člani — zdravstveni nadzorniki, ki so usposobljeni za dajanje prve pomoči. Ako v kraju ni mestne lekarne ali zdravstvene zadruga, s pomočjo katere bi se ustanovila in izpolnila taka priročna lekarna, naj se naroči pri banovinskem odboru. Sredstva za naročitev lekarne se vzamejo iz skupne blagajne, ali pa se v ta namen priredi zabava, koncert, predstava ali kaka druga prireditev. Ako se kljub temu ne

bi mogla dobiti potrebna sredstva za nakup lekarne, naj se zaprosi za podporo pri občinskem, sreskem ali banovinskem odboru Društva.

Ambulance Podmladka naj se uredi na vseh večjih šolah in krajih. V ta namen je treba določiti primeren majhen prostor pri šoli ali na kakem drugem ugodnem kraju, kupiti najpotrebnejšo opremo in sredstva za dajanje prve pomoči, to pa s podporo občinskega društvenega odbora. Ambulanca naj služi za začasno zavetje članom in drugim osebam ob naglem obolenju, poškodbi ali v nezgodah, da dobe tam prvo hitro pomoč. Pri ambulanci sodelujejo šolski zdravnik, učitelji in člani, ki so usposobljeni za dajanje prve pomoči.

Šolske kuhinje Podmladka se osnujejo na vsaki šoli, kjer je dana prilika za to; kajti ena prvih nalog Podmladka je skrb za pospeševanje in izdrževanje zdravja dece in njihove pomoči v vsaki potrebi. Podmladkove kuhinje so velikega vzgojnega in zdravstvenega pomena. Posebno koristne in potrebne so v zimski dobi za one vaške šole, ki jih obiskujejo otroci iz oddaljenih krajev. Za ureditev in delovanje kuhinje morajo skrbeti učenci sami pod nadzorstvom učiteljev in staršev. Člani prinašajo od doma živež, zbirajo pri svojih sorodnikih in znancih darove za kuhinjo, vsi sodelujejo in pomagajo pri pripravljanju jedil, pospravljanju miz, pri razdeljevanju obrokov (porcij) in pri drugih opravilih. Zanimanje za kuhinjo je treba vzbuditi pri starših in prijateljih članov ter osnovati po potrebi poseben odbor mater za šolsko kuhinjo. Ako ni dovolj sredstev za ureditev in vzdrževanje kuhinje, je treba prositi podpore občino, krajevno društvo Rdečega križa, sreski in banovinski odbor, druga človekoljubna društva in razne imovite osebe in ustanove v kraju. Pri vsaki šoli, kjer je šolska kuhinja, je treba urediti vrt Podmladka, ki na njem člani sami pridelujejo povrtnino, sadje i. dr., kar potrebujejo za šolsko kuhinjo. Odbori in pododbori Podmladka v siromašnih krajih naj se obračajo za pomoč na odbore v imovitejših krajih po svojem banovinskem odboru. Banovinski odbor bo dal po možnosti podporo za nakup posode in kuhinjskih potrebščin, v kolikor jih sami odbori ne morejo nabaviti za svoje kuhinje v do-

mačem kraju. Podrobnosti glede ustanavljanja, urejevanja in delovanja šolskih kuhinj in vrtecev se bodo predpisale s posebnim pravilnikom.

K o p a l i š č a P o d m l a d k a , prhe, vodnjaki, umivalnice i. pod. naj se po možnosti napravijo, kjerkoli je za to prilika in potreba in je to v smislu zdravstvenih pravil Podmladka. Sredstva za te ustanove je treba dobiti s skupnim delom in prizadevanjem članov samih, s podporo njihovih staršev in prijateljev, s podporo občin, društvenega odbora in drugih ustanov in oseb v kraju. Prav tako bo banovinski odbor po možnosti pomagal vsakemu odboru in pododboru Podmladka, ki se bo resno zavzel, da osnuje katero teh naprav, posebno ako so po krajevnih prilikah potrebne. Potrudil se bo pri pristojnih sanitetskih oblastvih za podelitev podpore. V krajih, ki imajo reke, naj Podmladek uredi med letom za svoje člane kopališče s kabinami, kjer bi se v vročih poletnih dneh kopali pod nadzorstvom učiteljev in staršev. Pri tem se lahko uspešno gojita plavanje in veslanje. Ako obstoji v kraju mestno ali kako drugo javno kopališče, mora Podmladek preskrbeti za svoje člane v teh kopališčih popust ali brezplačno kopanje.

L e t o v a l i š č a P o d m l a d k a so zelo potrebne in koristne zdravstvene in vzgojne ustanove. Potrebno je, da jih po možnosti vsak odbor in pododbor Podmladka ali več njih združenih iz istega kraja ali sreza pripravljajo med letom za svoje člane, poleti pa izvedejo taka letovanja. Letovišča Podmladka naj bodo v kakem bližnjem, zdravem, planinskem in gozdnem kraju, kjer je dovolj živil, zdrava pitna voda, reka za kopanje in druge potrebe. Letovališča se lahko nameste tudi v šolskih prostorih, v šatorih ali drugih primernih zgradbah. Trajajo mesec dni, po možnosti pa skozi vse glavne počitnice. Urejena naj bodo po vseh zdravstvenih in vzgojnih načelih Podmladka. Na letovanje naj gredo v prvi vrsti oni bolehní in anemični člani, ki jih določi šolski zdravnik ali učitelj. Imovitejši odbori Podmladka, zlasti sreski in banovinski odbori Društva, odnosno njihove sekcije Podmladka, naj si prizadevajo, da osnujejo tudi okrevališča za rekonvalescentne otroke v kakem klimatskem kraju in pri morju. Pristojni odbor društva bo podprl vsako dobro podjetje v

tem pravcu. Podrobnosti o ustanavljanju, urejevanju in delovanju letovališča in okrevališča bo po potrebi predpisal poslovnik.

Igrišča Podmladka se urejajo pri šoli ali na kakem drugem primernem mestu in prostem prostoru blizu šole, ki ga v ta namen dodeli občina. Člani naj sami popravljajo zemljišče na igrišču, zasajajo živo mejo in drevesa okrog igrišča. V svojih delavnicah bodo člani sami po možnosti naredili orodje za telovadbo in igre ali pa ga kupijo s skupnimi sredstvi. Pravi način za pouk in vzgojo otrok so otroške igre, ki jih je treba omogočiti z osnovanjem otroških igrišč, z nabavo raznih igrač in igral, z vzgojo strokovnega osebja in učiteljev, ki bodo praktično kazali in izvajali otroške igre. Z igro se otroci telesno pravilno razvijajo, njihova odpornost se jači, da postanejo okretnejši in pri delu spretnejši. Z igro se jim urijo telesni organi, bistri se mišljenje in razsodnost, domišljija se usmerja na živahnije delovanje. Z igro se naposled usposablja otrok za življenje, zato je potrebno, da je vsestranska in se uporablja kot vzgojno sredstvo, kjerkoli je to mogoče.

Delavnice ročnega dela osnuje Podmladek za svoje člane pri vsaki šoli, kjer je to mogoče, posebno za člane mladinskih pododborov, ker se z ročnim delom pripravljajo in usposablajo za praktično življenje. Pri tem se najbolje spoznava njihova umnost in sposobnost. Z ročnim delom vzljubijo člani delo vobče in se navadijo, da ga koristno uporabijo. Ročno delo se izvaja postopno, upoštevajoč starost in sposobnost članov, kolikor mogoče z malenkostnim orodjem tako, da izgotovljeni predmeti služijo hkrati kot poučna sredstva pri pouku in da se morejo praktično uporabiti in vnovčiti v korist skupne blagajne o priliki razstave ročnih del ob zaključku šolskega leta.

Vrt Podmladka se napravi pri šoli v šolskem vrtu ali na posebnem zemljišču, ki ga odstopijo občina ali starši šolskih otrok. S tem, da obdelujejo člani vrt, koristno izrabljajo svoj prosti čas, bivajo na čistem in svežem zraku ter laglje spoznavajo prirodo. S takim delom so v ozki zvezi z resničnim življenjem in družbo, v kateri se nahajajo. Vrt donša prve sadove in kaže napredni način dela v vrtnarstvu,

cvetličarstvu in sadjarstvu. Mladina naj na vrtu goji povrt-
nino, sadje, cvetje, zdravilne rastline itd. Vrtne pridelke
Podmladek izkoristi za svojo šolsko kuhinjo, ako jo ima,
ali jih podari svojim revnim članom ali drugim osebam, ali
pa jih pošlje kot pomoč drugim odborom za šolske kuhinje
ali pa jih vnovči v korist svoje blagajne. S cvetjem lahko
krasi šolska okna in hodnike, poslopja in prostore, ki v njih
prireja Podmladek svoje sestanke in prireditve. Izšla je po-
sebna knjižica »Vrt Podmladka Rdečega križa«. Odborom
Podmladka se priporoča, da jo kupijo in po njej urejajo in
obdelujejo svoj vrt. Stane Din 1'50.

Dan Podmladka in druge prireditve.

Čl. 21.

Dan Podmladka se proslavlja vsako leto po vsej
državi v enem tednu meseca aprila. Ta dan določi
pravočasno Glavni odbor. Na ta dan prireja Podmladek sve-
čane akademije, posvetovanja, roditeljske sestanke, mani-
festacije, veselice, koncerte, predavanja in druge prireditve
z namenom, da propagira ideje Podmladka Rdečega križa in
seznanja starše in ostale občane z delom in nalogami Pod-
mladka.

Teden Rdečega križa se prireja vsako leto po
vsej državi, in to sedem dni, računši od tretje nedelje meseca
septembra, ki je posvečena propagandi idej Rdečega križa.
Tedaj se zbirajo člani in pobirajo članarino in darove. Ob tej
priliki naj se Podmladek najvidneje udejstvuje pri vseh
prireditvah občinskega odbora Društva. Ako pa tega ni, naj
pa Podmladek sam organizira v tem tednu razne prireditve,
manifestacije in akademije v korist Rdečega križa v dogo-
voru in po navodilu s sreskim, odnosno banovinskim
odborom.

Razen tega Podmladek aktivno sodeluje pri proslavi
materinskega dne, dneva miru, dneva trez-
nosti, protituberkuloznega dne, dneva
otroka in pri drugih prireditvah in proslavah, ki se pri njih
propagira negovanje in čuvanje zdravja in medsebojna lju-

bezen. Ako v šoli in v kraju ni drugih organizacij, ki bi priredile te dneve, tedaj jih prirejajo po navodilu banovinskega odbora Podmladkovi odbori in pododbori.

Glasnik in druge knjižne izdaje Podmladka.

Čl. 22.

Glavni odbor izdaja Glasnik Podmladka za 10 šolskih mesecev. Namenjen je članom in sotrudnikom Podmladka. Tiska se v cirilici in latinici v srbsko-hrvatskem in slovenskem jeziku. Glasnik prinaša pesmi, pripovedke in druge spise, pisane v duhu idej Rdečega križa in narodnega edinstva, Poleg tega priobčuje članke in razna poročila o delu Podmladka v naši državi in v tujini. Po en izvod Glasnika se pošilja obvezno vsakemu šolskemu odboru za vsak razredni pododbor, kakor tudi vsakemu mladinskemu pododboru Podmladka, za skupno knjižnico in čitanje. Razen tega so dolžni vsi odbori, pododbori in člani Podmladka skrbeti, da zberejo za Glasnik čim več naročnikov. Glasnik Podmladka naj čitajo vsi člani, ker se lahko uporablja kot koristno štivo. Glasnik se naroča pri Glavnem odboru. Vso korespondenco o njem vodi uprava Podmladkovega Glasnika. Letna naročnina na Glasnik znaša 15 Din in se pošilja skupno s članarino Glavnemu odboru meseca aprila.

Poleg Glasnika izdaja Glavni odbor za Podmladek razne brošure, knjige in druge koristne in potrebne publikacije, ki propagirajo in seznanjajo člane z idejami, nalogami in delovanjem Podmladka in društva Rdečega križa. Izdajajo in pošiljajo se odborom in pododborom brezplačno ali po nabavni ceni. Tako izdaja Glavni odbor ob začetku šolskega leta koledar Podmladka za svoje člane in propagando, poslovne knjige, razne propagandne dopisnice itd.

Banovinski odbori in Beograjski oblastni odbor lahko izdajajo, upoštevajoč prilike in potrebe, tudi svoje posebne publikacije, pisane v duhu nalog Podmladka, toda samo s poprejšnjim dovoljenjem Glavnega odbora. Sporazumno z njim se določi tudi cena takim izdajam.

Medšolsko in medsebojno skupno dopisovanje Podmladka.

Čl. 23.

Poedini razredni in mladinski pododbori naj vodijo medsebojno skupno dopisovanje s pododbori v drugih krajih, osobito v oddaljenih banovinah, kakor tudi z organizacijami Podmladka v inozemstvu. Tem se pošiljajo lepo sestavljena pisma, albumi, fotografije in ročna dela. Člani se tako medsebojno spoznavajo. Medsebojno skupno dopisovanje Podmladka naj služi tudi ustvarjanju naše nacionalne zajednice, pravitako tudi mednarodnemu miru in solidarnosti. Med domačimi odbori in pododbori se vrši dopisovanje direktno, z organizacijami v inozemstvu pa po Glavnem odboru. Glede skupnega dopisovanja Podmladka je izšla tudi posebna brošura, ki se dobi brezplačno pri banovinskem odboru.

Dohodki in stroški Podmladka.

Čl. 24.

Članarina je sredstvo, ki se z njim člani navadijo na pravilno izvajanje svoje dolžnosti in izpolnjevanje obvez napram družbi, da bi tudi v poznejšem življenju vestno izpolnjevali dolžnosti napram družbi in državi. Člani naj sami zaslužijo svojo članarino, ali jo plačajo iz svojih prihrankov. Ako poedini člani nimajo prihrankov in nimajo nikake možnosti, da sami zaslužijo potrebno vsoto, ki bi z njo mogli plačati članarino, naj zanje plačajo imovitejši tovariši, ali pa se članarina plača iz skupnega zaslužka. Najbolje je, da se članarina pobira po obrokih tako, da bi jo vsi člani plačali, ne da bi to občutili. Ako pa prilike dopuščajo, se lahko plača za več mesecev, za pol leta ali kar za vse leto. Članarina Podmladka se plačuje po predpisu čl. 19. Pravilnika. Od dohodkov članarine Podmladka se pošilja po čl. 32. zakona, odnosno čl. 56. društvenih pravil najdalje do konca aprila vsakega leta 50% občinskemu odboru Društva, po 25% pa banovinskemu, odnosno Beograjskemu odboru in Glavnemu odboru. V krajih, ki so sedeži banovinskih odborov

in v Beogradu, pripada od vplačane članarine 75% banovinskemu, odnosno Beograjskemu oblastnemu odboru, 25% pa Glavnemu odboru. V krajih, kjer ni društvenih odborov, pripada od vplačane članarine 50% sreskemu, odnosno banovinskemu odboru Društva. Glavnemu in banovinskemu (Beograjskemu oblastnemu) odboru se pošlje po 1 Din na leto za vsakega vpisanega člana, ne glede na to, če so nekateri člani oproščeni plačevanja članarine. Za oproščene člane se plača članarina iz skupne blagajne, od skupnih zaslužkov.

Poleg članarine naj odbori in pododbori Podmladka ostvarijo tudi druge dohodke in to na prvem mestu od dohodkov skupnih prireditelj, koncertov, zabav, predstav, ročnega dela, izkupička od vrta, čebelnjaka itd., dalje od prispevkov članov in drugih oseb in ustanov. Ves ta dohodek, razen članarine, ki ga pridobi na kakršenkoli način, ostane odboru, odnosno pododboru Podmladka za njegove potrebe in se sme porabiti po sklepu šolskega odbora, dijaškega odbora, odnosno mladinskega pododbora izključno le za izvajanje nalog po čl. 19. pravilnika.

Šolski in dijaški odbori ter mladinski pododbori imajo svoje proračune, ki se z njimi urejajo dohodki in stroški za vsako leto od 1. januarja do 31. decembra. Ti proračuni se dostavljajo najdalje do konca januarja vsakega leta hkrati z zaključnim letnim računom za preteklo leto pristojnemu odboru Društva na vpogled in odobritev. Nadzorstvo nad izvršenjem proračuna opravljajo pristojne sekcije Podmladka, odnosno poverjeništa Društva. Neporabljeni dohodki enega leta se prenesejo kot gotovina v proračun bodočega leta. Ako se v proračunu določena vsota prekorači, je treba o tem obvestiti pristojni odbor Društva, ko se predlaga letni obračun, in pojasniti tako prekoračenje. (Glej obrazec za sestavo proračuna ob zaključku teh navodil.)

Ves denar, ki ga zberejo razredni pododbori, se izroči isti dan šolskemu odboru. Ako ima odbor ali pododbor Podmladka več nego 100 Din v gotovini, se vložijo na hranilno knjižico kot hranilna vloga Poštne hranilnice ali Drž. hipotekarne banke, kjer obstoji.

Imetje Podmladka in inventar.

Čl. 25.

Vse premično in nepremično imetje, ki z njim razpolaga Podmladek Rdečega križa, se vpiše v inventarno knjigo. V njej naj poleg predmeta stoji: kdaj je bil kupljen, na kak način in koliko je veljal. Ako je bil predmet podarjen, je treba označiti njegovo približno vrednost. Ako se kak predmet iz inventarja izgubi, porabi ali prestane, naj se v inventarni knjigi zapiše, kaj se je zgodilo s predmetom in po katerem sejnem sklepu se je izbrisal.

Predmeti za Podmladek se smejo kupovati vedno le po sejnem sklepu Podmladka. Na računu za predmet, ki je predviden v proračunu, mora stati, po katerem sejnem sklepu se je izdatek odobril in iz katere partije proračuna se izplačuje. Na računu naj stoji tudi številka, pod katero je predmet vpisan v inventarni knjigi.

O Podmladkovi knjižnici se vodi posebna popisna knjiga. V tej popisni knjigi naj bodo isti razpredelki kot v inventarni knjigi. Na računih, ki so bile z njimi plačane kupljene knjige, naj bo pravtako označeno, pod katero številko je vpisana knjiga v seznamu knjig. Glasnik Podmladka in vse publikacije Podmladka je treba istotako pravilno vpisati v seznam knjig.

Ugodnosti, ki se z njimi koristi Podmladek Rdečega križa.

Čl. 26.

Na osnovi čl. 42. zakona o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, razglašenega v Službenih novinah dne 5. septembra 1933. v zvezi s čl. 23. pravilnika Podmladka Rdečega križa, uživa Podmladek nastopne ugodnosti:

Po zakonu o taksah čl. 5., točka 2. (Čl. 1., točka 5. taksnega in pristojbinskega pravilnika), ne plačuje društvo Rdečega križa kraljevine Jugoslavije in zaradi tega tudi njegov Podmladek nikake državne takse, predvidene v čl. 1. zakona o taksah, t. j. za vloge, pismena potrdila, pravne posle, objave itd. Po pojasnilu finančnega ministrstva št. 36.989 z

dne 11. maja 1934. je treba na vsakem takem aktu dostaviti: »Oproščeno plačevanja takse na osnovi čl. 5. zakona o taksah«.

Dalje je Podmladek Rdečega križa oproščen takse iz tarifne številke 99 (a) 4. opomba točka 5. v zvezi s čl. 103., točka 7. taksnega in pristojbinskega pravilnika, ustrežno razpisu finančnega ministrstva št. 8710 z dne 3. februarja 1934.: za vstopnice za kinematografske (bioskopske) predstave, kadar prireja dnevne predstave kulturno-vzgojnega značaja v svoji režiji. Kadar prirede odbori Podmladka Rdečega križa take predstave, morajo obvestiti finančno oblast (davčno upravo) in predložiti cenzurno knjižico dotičnega filma, da je film, ki ga žele predvajati, resnično omenjenega značaja.

Poleg tega ne plača Podmladek Rdečega križa te takse za prireditve brez ozira na čas in program prireditve, kadar jih prireja v svoji režiji v dneh, odrejenih za zbiranje prispevkov v društvene namene. Za take prireditve morajo odbori Podmladka Rdečega križa predložiti finančni oblasti (davčni upravi) odobrenje pristojne upravne oblasti, da jim je dovoljeno zbiranje prispevkov. Za večerne predstave in za filme, ki niso kulturno-vzgojnega značaja, četudi bi se vršila prireditve v domu Rdečega križa, se morajo uporabljati predpisane vstopnice državne izdaje.

Dnevi, ki so določeni za zbiranje prispevkov v društvene namene, so predvideni v čl. 78. pravil društva Rdečega križa in v čl. 24. pravilnika Podmladka Rdečega križa.

Za prireditve tombol, loterij in loterijskih iger v manjšem obsegu in v korist človekoljubnih svojih namenov lahko zaprosi Podmladek Rdečega križa na osnovi § 34. zakona o ustanovitvi in ureditvi drž. razredne loterije dovoljenje pri kmetijskem ministrstvu. Na zahtevo tega ministrstva in skladno s tar. št. 99 (t), (ki je nadomeščena z zakonom o naknadnih in izrednih kreditih za proračunsko leto 1932./33.), v zvezi s čl. 105, toč. 8. taksnega in pristojbinskega pravilnika, mora biti prošnja za odobrenje loterije, tombole in loterijskih iger — ki morajo biti humanitarne — kolkovana s 50 Din, predložena mora biti pravočasno (najmanj mesec dni prej) po pristojnem banovinskem odboru Društva (sekcije

Podmladka), (biti mora vedno humanitarna), nadalje je navesti, koliko srečk se bo izdalo in po kateri ceni, koliko bo dobitkov in njihova vrednost. Predložiti je treba sploh ves načrt dobitkov.

Po uredbi glede oprostitev poštnih taks z dne 16. februarja 1932. čl. 2., oddelek dj, točka 6. je izdalo prometno ministrstvo pod P. T. br. 7741/33 z dne 26. oktobra 1933. nastopne odloke:

Društvo Rdečega križa kraljevine Jugoslavije t. j. Glavni odbor, banovinski odbor, sreski odbor, občinski odbor (poverjeništa) in šolski odbori Podmladka Rdečega križa so oproščeni plačevanja poštnih taks za navadna in priporočena pisma ter dopisnice, tiskovine, poštna nakaznice, čekovne položnice, vrednostna pisma, navadne in vrednostne pakete in to v medsebojnem službenem dopisovanju in v odnosu z državnimi in samoupravnimi oblastvi, pristojnimi oblastvi in ustanovami, z verskimi ustanovami, oproščenimi plačevanja poštnih pristojbin, bodisi popolnoma ali delno, za čekovna vplačila z vsemi imejitelji računov Poštne hranilnice.

Hkrati se obvešča Društvo, da si prometno ministrstvo ni moglo osvojiti njegovega predloga, ki bi bile po njem oproščene plačevanja poštnih pristojbin tudi vse vrste poštnih paketov brez ozira na njihovo vsebino, in sicer iz razloga, ker bi bila taka ugodnost v nasprotju s pozitivnimi odredbami čl. 10., 11. uredbe o oprostitvi poštnih pristojbin, katere odredbe imajo zakonito moč in od katerih niso izvzeta niti pristojna državna oblastva, ki jim je dovoljena oprostitvev poštnih pristojbin za navadne vrednostne pakete.

Člen 10. omenjene uredbe se glasi: »Vsebina navadnih paketov je omejena na akte, listine, račune in temu podobno, kar se zaradi teže, določene za pisma ali zaradi večjega obsega, ne more poslati kot pisma. Izvzeti so: predmeti kazenskega postopka (corpus delicti); arheološke najdbe za muzej; kmetijski pridelki kakor tudi serum; zdravila; dejekti, instrumenti in temu podobno, ki se izmenjavajo med pristojnimi ustanovami.

Paketi, ki jih izmenjavajo poštna ustanove v službenem poslovanju, ne spadajo pod to omejitev.«

Na osnovi pravilnika o ugodnostih glede vožnje po državnih železnicah za društvo Rdečega križa, izdanega na osnovi pooblastila čl. 42. zakona o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije, je odločila Generalna direkcija državnih železnic pod št. 12098/34 z dne 14. februarja 1934., po čl. 4., da se računa vozarina za pošiljke društva Rdečega križa v notranjem prometu po vojni tarifi, plača pa v gotovini.

Odpošiljatelj mora biti vedno društvo Rdečega križa, prejemnik pa zopet društvo Rdečega križa ali državna, odnosno samoupravna oblast. Glej Službene novine z dne 2. marca 1934.

Po odloku Generalne direkcije državnih železnic G. D. br. 7688/34 z dne 5. maja 1934., ki je priobčen v Saobračajnem vestniku dne 20. maja 1934. in ki se glasi: »Jugoslovenske državne železnice, železniška tarifa del II. za prevoz potnikov, prtljage in ekspresne robe od 1. marca 1928.« se izmenja § 17., točka 1. in 2. tarife in se glasi:

1. Otroci siromašnega stanu od 4. do dovršenega 16. leta, ki se v skupinah po najmanj 5 pošiljajo na klimatsko zdravljenje ali odtod vračajo, uživajo ugodnosti vožnje v III. razredu brzih in potniških vlakov tedaj, kadar nosijo stroške za vožnjo in bivanje v okrevališču v celoti ali delno državne ali samoupravne oblasti ali dobrotvorna društva.

Ako je okrevališče na ozemlju kraljevine Jugoslavije, znaša ugodnost 75%, ako je izven ozemlja kraljevine Jugoslavije, pa 50% normalne vozne cene.

2. Spremljevalci otrok se vozijo v istem razredu in plačajo 50% normalne vozne cene. Za vsakih 10 otrok se šteje eden spremljevalec.

Za izlete in ekskurzije se more Podmladek Rdečega križa poslužiti ugodnosti četrtrinske cene po § 16. železniške tarife, kadar štejejo skupine več nego 10 članov. Vsako potovanje po teh ugodnostih se mora pravočasno javiti šefu odhodne postaje na predpisanem obrazcu.

Poleg teh ugodnosti se more Podmladek Rdečega križa poslužiti tudi ugodnosti, ki so navedene v točki 1. in 4., čl. 42. zakona o Rdečem križu.

Obrazec št. 1.

Opravilni

Zaporedna št.	Dan, mesec in leto vknjižbe	Ime pošiljatelja dopisa	Dan, mesec in leto došlega dopisa	Vsebina dopisa

Obrazec št. 2.

Prejemki

Blagajniški

Zap. št.	Datum	Številka opravičnega zapisnika	O z n a č b a	Posamezno		Skupno	
				Din	p	Din	p

Obrazec št. 3.

Prejeto

Inven-

Zap. št.	Naziv predmeta	Kupljeno				Vrednost	
		po aktu številka	dan, mesec in leto	za		Din	p
				Din	p		

Obrazec št. 4.

Prejeto

Dnevnik šolskih kuhinj

Datum	Kdo je poslal?	Kaj je poslal?	Teža		Vrednost		Opomba
			Din	p	Din	p	

zapisnik

Dan, mesec in leto rešitve	Vsebina rešitve	Datum ekspedicije	Združeno z dopisom št.	Ostalo v arhivu		Opomba
				fasc.	vrsta	

dnevnik

Izdatki

Zap. šte.	Datum	Številka opravnega zapisnika	O z n a č b a	Posamezno		Skupno	
				Din	p	Din	p

lar

Izdano

Zap. šte.	Vzrok izdatka. Komu in zakaj se je izdalo?	Na čigav ukaz, katerega dne in pod katero številko?	Kdaj se je izdalo?				Količina kosov in parov	Vrednost		Opomba
			Dan	Mesec	Leto	Štev.		Din	p	

Pomladka Rdečega križa

Izdano

Datum	Štev. učencev, ki so na hrani			Poraba v gramih										Vlitrih		Režija	Vrednost vsega
	zajtrk	kosilo	večerja	moka	mest	kruh	sladk.	riž	čebula	sol	meso	fizol	mleko	olja	Din p		
															Din	p	

Zapisnik

seje razrednega pododbora Podmladka Rdečega križa, ki se je vršila v sredo 26. septembra 1934. ob 16. uri v IV. razredu.

N a v z o č i : predsednik N. N., podpredsednik N. N., tajnikov namestnik N. N., blagajnik N. N., zdravstveni nadzorniki N. N., N. N., blagajnikov namestnik je bil odsoten zaradi bolezni. Pri seji je navzoč razrednik g. N. N.

- Dnevni red:**
1. Čitanje zapisnika zadnje seje.
  2. Poročilo predsednika o izvršenih poslih.
  3. Poročilo blagajnika o dohodkih.
  4. Predlog o podelitvi podpore N. N.
  5. Čitanje in reševanje dopisov in predlogov.

K 1: Predsednik otvori sejo in prosi tajnika, da prečita zapisnik zadnje seje. Tajnik čita zapisnik.

Zapisnik se odobri!

K 2: Predsednik poroča, da so po sklepu zadnje seje

- a) kupljene potrebne knjige, član-ske karte in značke.
- b) šolskemu odboru predlaga, da se naroči šolska lekarna.

Sprejeto!

K 3: Blagajnik poroča, da je zbral članarino v znesku ..... Din in jo izročil blagajniku šolskega odbora. Poleg tega mu je dal tovariš N. N. ... Din, ko je pomagal pri delu N. N.

Poročilo blagajnika se sprejme z dostavkom, da se opozore člani, ki še niso plačali članarine, da to store.

K 4: Tajnikov namestnik pripominja, da si član Podmladka III. razreda N. N. ne more kupiti čevljev in ne more priti v šolo. Predlaga, naj se prosi šolski odbor Podmladka, da se mu kupijo čevlji iz blagajne Podmladka.

Sklene se naprositi šolski odbor Podmladka, da se kupijo čevlji za člana N. N.

K 5: a) Prečita se iz Glasnika Podmladka razpis, da se pomaga ponesrečencem zaradi potresa na Japonskem.

Sklene se, da se pošlje iz razredne blagajne 10 Din (deset) po šolskem odboru Podmladka.

b) Predsednik opozarja, da se bliža proslava dneva miru.

Sklene se predlagati šolskemu odboru, da se skliče zbor članov vse šole. Na njem naj se razpravlja, kako naj se proslavi dan miru.

Tajnik:
N. N., s. r.

Predsednik:
N. N., s. r.

Odobrava razrednik:
N. N., s. r.

Pro-

šolskega odbora Podmladka

Tek. št.	D o h o d k i	Sprejeto v prejšnjem letu		Predvideno za tekoče leto	
		Din	p	Din	p
1	Gotovina iz prejšnjega leta				
2	Članarina od . . . . članov po 4 Din				
3	Naročnina na Glasnik Podmladka				
4	Prodaja knjižnih izdaj Glavnega odbora				
5	Prodaja knjižnih izdaj banovinskega odbora				
6	Dohodki od prodanih značk				
7	Zasluzek pri ročnih delih (Delavnice)				
8	Zasluzek pri vrtu (evetje, zelenjad)				
9	Kmetijski dohodki (čebelnjak, hlev)				
10	Zasluzek pri prireditvah: zabave, predstave, koncerti				
11	Dohodki kina in radia				
12	Zasluzek posameznih članov				
13	Podpora odbora društva Rdečega križa				
14	Prostovoljni denarni prispevki				
15	Denarni prispevki za kuhinjo				
16	Prispevki za letovališče				
17	Prispevki za otroška zavetišča				
18	Dohodki iz dijašk. zdravstv. sklada (za srednje in strok. šole)				
19	Nepredvideni dohodki				
	Skupaj				

račun

Rdečega križa za leto 193.....

Tek. št.	S t r o š k i	Porabljeno v prejšnjem letu		Predvideno za tekoče leto	
		Din	p	Din	p
1	Glavnemu odboru 25% članarine				
2	Banovinskemu odboru 25% članarine				
3	Občinskemu odnosno sreskemu odboru 50 % članarine				
4	Naročnina za Glasnik Glavnemu odboru				
5	Za značke Glavnemu odboru				
6	Za prodane knjižne izdaje Glavnemu odboru				
7	Za prodane knjižne izdaje banovinskemu odboru				
8	Podpora trpečim otrokom				
9	Denarna podpora otroškim zavetiščem				
10	Podpora součencem v razredu odnosno šoli				
11	Podpora tovarišem v kraju				
12	Za izvajanje zdravstvenega delovanja				
13	Za kuhinjo				
14	Za material za ročno delo, delavnice				
15	Za medšolsko dopisovanje				
16	Za nakup inventarja				
17	Za poslovne stroške				
18	Za ekspedicijo				
19	Nepredvideni izdatki				
20	Gotovina na dan				
	Skupaj				

Slovenska knjižnica www.slknj.si

6K M

D 10225

66009021351

COBISS 0